

Stanisław Prus - Wiśniewski

Na marginesie wniosku pos. Dudzińskiego i tow.

O zniesienie uboju rytualnego

W dniu dzisiejszym na posiedzeniu komisji administracyjno-samorządowej Sejmu rozważany będzie wniosek posła Dudzińskiego w sprawie nowelizacji ustawy o uboju zwierząt gospodarskich z dnia 17. 4. 1936 r.

POŁOWICZNE ROZWIĄZANIE

Ustawa ta, jak wiadomo, miała ograniczyć ubój rytualny zwierząt rogatych „do obszarów, zamieszkałych przez ludność zainteresowaną wyznaniem i do ilości, które uznane będą za wystarczające do zaspokojenia rzeczywistych potrzeb ludności zainteresowanej religijnie”.

Ustawa więc nie zniosła w Polsce tego barbarzyńskiego zabobonu, lecz tylko miała go ograniczyć „do rzeczywistych potrzeb ludności zainteresowanej religijnie”. Nawet jednak w tym ostatnim kierunku wykonanie jej nie stało na wysokości zadania.

ZŁE WYKONANIE

Jakkolwiek bowiem powołane organy wykonawcze miały, zdaje się, dość czasu od dnia 17. 4. 1936 r. do dnia 1. 1. 1937 r., od którego to terminu ustawa weszła w życie, do obliczenia „rzeczywistych potrzeb ludności zainteresowanej religijnie” w uboju rytualnym choćby na terenie st. m. Warszawy, mając zupełnie wystarczające po temu dane w statystyce rzeźni miejskiej i giełdy mięsnej, kontyngenty na ubój rytualny na I-szy kwartał 1937 r. wyznaczone zostały w wysokości dwukrotnie nieomal większej od poziomu rzeczywistego spożycia

mięsa koszernego na terenie stolicy w ciągu lat poprzednich, co udowodniliśmy wówczas na łamach jednego z pism codziennych na podstawie ścisłych obliczeń cyfrowych, a na co nie nastąpiło żadne sprostowanie ze strony czynników powołanych.

ŹRÓDŁO NADUŻYC

Wprowadzenie w życie ustawy i jej stosowanie, jak powszechnie wiadomo, a wbrew niewątpliwie intencji i przewidywaniom jej inicjatorów, stało się źródłem wielu nadużyć, jak m. i. uprawianie zamaskowanego handlu hurtowego mięsem koszernym, sprzedaż potajemną przez jatki koszerne zadoń z uboju rytualnego zwierząt rogatych do jatek niekoszernych i odwrotnie zakup przez jatki koszerne przodów z uboju mechanicznego dla sprzedaży ich, jako koszerne, swym współwyznawcom, co nawet spowodowało zorganizowanie przez kahały specjalnej „zandarmierii rabinackiej”, ścigającej te nadużycia przeciw rytuałowi.

Słowem, wspomniana ustawa nie spełniła zasadniczego postulatu, jaki wysuwała cała ludność chrześcijańska w Polsce z niespotykaną poprostu jednomyślnością — w sensie całkowitego zniesienia uboju rytualnego, w kierunku gospodarczym dała zaś szereg wyników ujemnych.

NOVELA

KTÓRA „NIE ZDAŁYŁA”

Już w poprzednim Sejmie wniesiony został przez tego samego wnioskodawcę poseł Dudziński-

go projekt noweli do tej ustawy w sensie całkowitego zniesienia uboju rytualnego. Nowela uchwalona została przez Sejm, ale utknęła przed końcem sesji w komisji senackiej. Obecnie wchodzi ona na stół obrad komisji administracyjno-samorządowej po raz drugi, a, jako wniosek o zniesienie uboju rytualnego, po raz trzeci.

CO NA TO O. Z. N.?

Jest to dowodem najbardziej przekonującym, jak wielką wagę do tej sprawy przywiązuje cała ludność chrześcijańska w Polsce, która z napięciem oczekuje, jak się do tego ustosunkuje OZN, posiadający w Sejmie przytaczającą większość.

We wniosku, złożonym do łaski marszałkowskiej, wnioskodawcy domagają się zmiany art. 5-go ustawy w tym sensie, aby ubój rytualny w Polsce został nareszcie całkowicie zniesiony. W tej materii wnioskodawcy z posem Dudzińskim na czele mają za sobą cały naród polski i całą ludność chrześcijańską.

NASZE ZASTRZEŻENIA

Natomiast druga część wniosku, domagająca się przymusowego podziału tusz bydlęcych tylko na dwie połówki, z rozcięciem tuszy po linii kręgosłupa, bez podziału tych tusz na ćwierci i transportu tych tusz z miejsca uboju do miejsc sprzedaży mięsa tylko w postaci takich połówek, nasuwa szereg jak najpoważniejszych zastrzeżeń z praktycznego punktu widzenia.

Na całym świecie znany jest i latami wypraktykowany podział tusz bydlęcych na ćwierci dla ułatwienia sobie manipulacji przy obrocie mięsem.

TEORIA I PRAKTYKA

Wydaje się więc dziwnym, iż przed forsowaniem tego rodzaju koncepcji nie podjęto przeprowadzenia bodajby na rzeźni miejskiej w Warszawie próbnego doświadczenia z podziałem tusz bydlęcych tylko na połówki oraz całego procesu z manipulacją takimi połówkami, a więc ładowaniem na wozy rzeźnicze, do wagonów kolejowych, z zawieszaniem na hakach na hali hurtu i t. d.

„POŁÓWKI” W TRANSPORCIE

Wykazałoby się wówczas, jak na dłoni, że przy wprowadzeniu w życie takiego podziału tusz bydlęcych tylko na połówki, trzeba by przerabiał wszystkie wozy rzeźnicze, że przy przewozie takich połówek w wagonach kolejowych połówki te swymi dolnymi kończynami wałowały się po podłodze, zarażając się rozmaitymi bakteriami, że manipulacja tymi

połówkami wskutek i dużej wagi i „nieporęczności” wymagała by znacznie większego nakładu siły fizycznej, niż przy ćwierciach, że hale hurtu wreszcie przystosowane są do obrotu mięsem w ćwierciach tylko i t. d., że nakonie skomplikowało by to w sposób nieczłowieczny sam handel mięsem wołowym.

UTRUDNIENIE I PODROZENIE

Koncepcja podziału tusz bydlęcych tylko na połówki była by oczywiście bardzo na rękę przeciwnikom zniesienia uboju rytualnego, utrudniła by bowiem, skomplikowała w sposób niesłychany i podrożyła znacznie cały obrót mięsem bydlęcym, nie dała by natomiast absolutnie żadnych korzyści w sensie zapobiegania ewentualnemu potajemnemu obrotowi przodami bydlęcymi na cele koszerne, czemu dana koncepcja miała by rzekomo służyć.

Koncepcja ta zresztą jest zupełnie zbędną, bo w razie całkowitego zniesienia uboju rytualnego, od uchwalenia tylko odpowiednich sankcji karnych i ich ścisłego stosowania zależeć będzie, aby próbującą obejść zniesioną ustawę odebrać wszelką po temu chętkę, natomiast wprowadzenie metod nigdzie nie praktykowanych może spowodować poważne szkody praktycznego charakteru.

Nowe zajścia w Gdańsku

Komisariat generalny bada jak zachowała się policja?

PAT donosi pod datą 27. 2.: W dniu dzisiejszym w gmachu politechniki gdańskiej ponownie studenci polscy zostali napadnięci przez umundurowanych studentów niemieckich w przeważającej liczbie. Kilku studentów Polaków zostało zatrzymanych przez policję gdańską, lecz w popołudniowych godzinach na skutek interwencji zastępcy Komisarza

Generalnego R. P. zostali oni zwolnieni.

Komisariat Generalny bada przebieg wypadków, zwracając szczególną uwagę na zachowanie się policji gdańskiej, gdyż w razie bezczynności władz rząd polski musiałby wyciągnąć z tego konsekwencje.

Rząd Polski zażądał nadto zawieszenia wykładów na politechnice gdańskiej.

Co pisze

organ niemieckiego M. S. Z.?

BERLIN, 27. 2. Zbliżona do kół niemieckiego urzędu dla spraw zagranicznych „Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz” w dzisiejszym swym artykule na temat zajść w Gdańsku daje wyraz przekonaniu, iż wszyscy odpowiedzialni politycy są zapewne zgodni co do tego, że nadawanie kierunku polityce nie należy do zadań studentów, szczególnie, gdy dają oni dowód swej niedojrzałości politycznej bądź przez głoszenie przez nich program, bądź też przez awanturowanie się.

Wskazując dalej na konieczność przeciwstawienia się — w stosunkach polsko-niemieckich — wpływom obcym, wrogo nastawionym wobec współpracy polsko-niemieckiej, korespondencja stwierdza, iż

„Niemcy wraz z Polską, a nie tylko jeden z obu narodów, posiadają w każdym razie dostatecznie uzasadnione zainteresowanie w tym aby polityka, zainaugurowana przez dalekowzroczność mężów stanu dla dobra obu krajów, była kontynuowana, a nie krzyżowana przez nieodpowiedzialnych, względnie niedojrzałych młocieli pokolej”.

„Nie rozbijanie się o trudności, które niewątpliwie istnieją, lecz przezwyciężenie tych trudności i ich rozwiązywanie jest celem tej polityki — kończy „D. D. P. K.”.

W dalszym ciągu artykułu „D. D. P. K.” atakuje ostro studentów polskich za demonstracje antyniemieckie w Warszawie.

Rezolucje Rady Naczelnej P. P. S.

Socjaliści żądają nowych wyborów do Izby Ustawodawczej

W związku z tym, co piszemy o kulisach akcji polskiej demokracji nawiązując do uchwał Rady Naczelnej P. P. S., poniżej podajemy fragmenty uchwał PPS dotyczące żądań wyborów do nowego parlamentu.

„Rada Naczelna P. P. S. stwierdza, że parlament obecny wbrew orędziu P. Prezydenta o potrzebie zmiany prawa wyborczego, nie przejawia żadnej inicjatywy ani też ochoty. Przeciwnie, wszystko wskazuje na to, że Sejm obecny nadal będzie z tą sprawą przewlekając, a posłowie ożnowi zapowiadają niewyuznaczanie dalsze pogorszenie prawa wyborczego nie tylko do Sejmu, ale też i do samorządu. Jednocześnie rząd uchyla się od podjęcia własnej w tej sprawie inicjatywy ustawodawczej.”

W tym stanie rzeczy Rada Naczelna wysuwa żądanie natychmiastowej zmiany ordynacji wyborczej do parlamentu, tak, by jeszcze w tym roku mogły się odbyć wybory do Izby Ustawodawczej i żeby tylko nowy parlament dokonał najważniejszego zadania konstytucyjnego — wyboru prezydenta Rzeczypospolitej.”

„Wokół tego zadania winny się

skupiać wszystkie czynne i zorganizowane siły demokracji polskiej, reprezentujące masy chłopskie, robotnicze i pracownicze. W przekonaniu, że jedynie solidarne i wspólne wystąpienia masowej klasy pracującej miast i wsi na rzecz demokratycznego prawa głosowania i nowych wyborów dadzą pożądane wyniki. Rada Naczelna wzywa CKW do zorganizowania kampanii politycznej Partii i udziela CKW pełnomocnictw w dziedzinie porozumień międzypartyjnych w drodze środków propagandowych i taktycznych.”

Rada Naczelna po wysłuchaniu sprawozdania CKW o sytuacji politycznej i o wynikach dotychczasowej kampanii wyborczej do samorządów

stwierdza, że „wybory samorządowe, dokonane niemal nazajutrz po rzekomym „zwyściwie” Ożonu w wyborach parlamentarnych, zadają klęskę t. zw. idei zjednoczenia narodowego w ramach organizacyjnych i ideologicznych Ożonu z zachowaniem kapitalistycznych zasad gospodarki, sankcjonujących nierówność i krzywdę społeczną z nieodłącznym bezrobociem i niedzą mas, oraz ich gotowość do przyjęcia całkowitej odpowiedzialności za dalsze losy państwa. Dalsze lekceważenie tej woli i dalsze odsuwanie ludu polskiego od wpływu na państwo, prowadzi nieuchronnie do osłabienia siły wewnętrznej narodu i to w momencie dla Polski najniebezpieczniejszym”.

„Konklawe 1939”

Opieczętowanie okien

Dziś zamknięte będą wszystkie bramy

MIASTO WATYKAŃSKIE, 27. 2. W środę, dnia 1 marca po południu wszyscy bez wyjątku kardynałowie, biorący udział w wybo-

rach nowego Papieża wejdą do konklawe.

W Watykanie wszystko jest już przygotowane na przyjęcie 62 purpuratów i ich sekretarzy. Zwraca uwagę skromność pomieszczeń, przygotowanych dla kardynałów.

Cele ich nie różnią się niczym od celów ich sekretarzy i służących i są podobnie urządzone, jak cele klasztorne. W każdej z nich znajduje się łóżko żelazne i stolik z kalamarzem.

Większość okien jest już zaopłombowana pieczęciami ołowianymi z napisem „Konklawe 1939 r.”.

Jutro zostaną przecięte wszystkie druty telefoniczne w tej części Watykanu, która jest przygotowana do konklawe.

W środę rano będą zamknięte wszystkie bramy i „Città della Clausura” czyli miasto objęte klauzulą rozpocznie swoje życie.

Reprezentacyjna dzielnica Warszawy

powstaje na polach Mokotowskich

Plan nowej dzielnicy Warszawy, zaaprobowany ostatnio przez władze miejskie, obejmuje teren pomiędzy ul. Rakowiecką, Polną i 6-go Sierpnia, sięgając na zachód od ulicy Żwirki i Wigury, na wschód zaś — Pl. Wolności, na którym stanie pomnik Józefa Piłsudskiego. Plan ten tworzy w stolicy państwa dzielnicę, o założeniach monumentalnych.

Niezbudowane tereny Pola Mokotowskiego stanowiły w Warszawie ostatnią możliwość w tym zakresie.

Główną osią dzielnicy jest Al. Piłsudskiego, biegnąca od stóp pomnika na Placu Wolności poprzez Pola Mokotowskie, aż do placu, na którym zostanie wznie-

siona świątynia Opatrzności Bożej. Arteria ta (o 250 m szerokości i około 3 km długości), kończy się Polem Chwały (350 na 600 mtr.). Wymiary jej nie są wpraw-

Errata

W nr. 59 „ABC” (na 27. 2.) w artykule na str. 3-ej p. t. „Degrelle o gen. Franco” wkraśli się błąd. Odpowiednie zdanie w 6-ej spalinie powinno brzmieć: „Pytając, jeśli jest nacjonalizm francuski, to dlaczego jest tak rozbita, apatyczna i bezzębna”.

W związku z notatkami o kinie „Napoleon”, które ostatnio ukazały się w naszym piśmie, p. inż. A. Górski komunikuje nam, że zaprojektowała jedynie reklamę neonową na fasadzie gmachu, markizę nad wejściem, niektóre szczegóły dekoracyjne w poczekalni, oraz model foteli wspólnie z inż. Z. Eberem, który zaprojektował i zbudował kino „Napoleon”.

dzie imponujące, jeśli zważyć, że służące tym samym celom (wielkie uroczystości narodowe, rewie wojskowe, pochody i t. p.). Pola Elizejskie w Paryżu posiadają 400 mtr. szerokości i 4 km. długości. Niemniej w istniejących warunkach jest to maximum możliwości, które można zrealizować.

Układ nowej dzielnicy jest dostosowany do potrzeb rozwojowych miasta tak w kierunku południowym, jak i zachodnim.

Żydzi odrzucili plan angielski

Manifestacja, której nikt nie bierze poważnie

LONDYN, 27. 2. Delegacja żydowska odrzuciła kategorycznie angielski projekt uregulowania problemu palestyńskiego, oraz odmówiła udziału w dzisiejszym śniadaniu, wydanym przez rząd angielski dla obu delegacji. Manifestacja ta nie jest brana zbyt

poważnie w angielskich kołach rządowych.

Koła te oświadczają, że w obecnej sytuacji żydzi nie mogą sobie pozwolić na to, by popaść w zasadniczy konflikt z W. Brytanią.

Dobrze poinformowane koła po-

lityczne komentują stanowisko delegacji żydowskiej, jako wyraz dążenia w kierunku uzyskania możliwie jak największych udogodnień i korzyści, skoro rząd angielski w zasadzie wypowiedział się za postulatami arabskimi.

Norma dzienna dla każdego kawa z ciastkiem u BLIKLEGO N. Świat 35

RADIO

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.35 Gimnastyka. **6.50** Muzyka (płyty).
7.00 Dziennik. **7.15** Muzyka (płyty). **8.00** Audycja dla szkół. **11.00** Audycja dla szkół. **11.15** Koncert rozrywkowy.
11.57 Sygnał czasu i hejnał. **12.03** Audycja południowa. **15.00** Audycja dla młodzieży. **15.30** Muzyka obładowa. **16.00** Dziennik popołudniowy. **16.05** Wiadomości gospodarcze. **16.20** Dom i szkoła. **16.35** Wiosna. **16.40** Pieśń ludowa. **17.00** Na Morzu. **17.15** Koncert rozrywkowy (z Katowic). **18.00** Aud. dla wsi. **18.30** „Nasz język”. **19.00** Koncert rozrywkowy (z Katowic). **20.35** Dziennik. **21.00** Wiadomości meteorologiczne. **21.05** Opowieść o Chopinie. **21.40** Teatr Wybraźni. **22.00** Najpiękniejsze kwartety i kwintety. **22.55** Przegląd prasy. **23.00** Dziennik. **23.05** Wiadomości meteorologiczne. **23.05** Wiadomości z Polski w języku angielskim.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE
17.15 Koncert solistów.
20.30 Opowieść o Chopinie.
22.00 Najpiękniejsze kwartety i kwintety klasyków wiedejskich.

WARSZAWA II
14.00 Sekstet Kazimierza Blaschke. **15.00** Wiązanki melodii z zapomnianych filmów (płyty). **16.10** Transmisja z Konserwatorium. **16.40** Wiadomości sportowe. **16.45** Pare informacji. **16.50** Kącik solistów. **17.10** Pogadanka aktualna. **17.20** Pogadanka społeczna. **17.25** Życie kulturalne stolicy. **17.40** Muzyka lekka i taneczna. **21.05** Muzyka lekka i taneczna (płyty). **22.00** „O samotności”. **22.20** Koncert solistów. **22.55** Muzyka angielska (płyty).
POLSKIE STACJE KRÓTKOPALOWE
20.00 Dziennik. **20.15** Piśmielnia religijna w przerwie o godz. 20.30 „Polacy w dziejach Francji”.
POLSKIE STACJE KRÓTKOPALOWE
0.05 Koncert. **0.45** Dziennik w języku polskim i angielskim. **1.00** Śpiewa Szczygłówna. **1.25** „Wisła” — pogadanka. **1.35** „Hej ty, Wisto”. **2.00** „Wisła”. **2.10** Gra zespołu harmonistów.

WARSZAWA II
14.00 Zespół Stefana Rachonia. **16.05** Koncert kameralny. **16.40** Wiadomości sportowe. **16.45** Pare informacji. **16.50** Kącik solistów. **17.10** Reportaż Bolesława Wasylewskiego. **17.20** Życie kulturalne stolicy. **17.40** Muzyka lekka i taneczna (płyty). **21.05** Muzyka lekka i taneczna (płyty). **22.10** Odczyt. **22.30** Koncert solistów. **22.55** Muzyka taneczna z dancingu „Cafe - Club”.
STACJE KRÓTKOPALOWE
20.00 Dziennik. **20.15** Kronika dźwiękowa. **20.35** Solo na harmonii.
POLSKIE STACJE KRÓTKOPALOWE
0.05 Koncert muzyki polskiej. **0.45** Dziennik w języku polskim i angielskim. **1.00** Pogadanka aktualna. **1.05** Wiersze pieśni górniczych. **1.20** „Co przyniosła pocztą z za oceanu?”. **2.00** Pogadanka aktualna w języku angielskim. **2.50** Program na jutro.

NOTOWANIA GIEŁD WARSZAWSKICH

GIEŁDA PIENIEŻNA

Dewizy: Amsterdam 283.00; Bruksela 89.30; Kopenhaga 111.15; Londyn 24.89; Nowy Jork (kabel) 5.30 i jedna czwarta; Oslo 125.10; Paryż 14.07; Zurich 120.55.
Pożyczki: 3 proc. prem. inwest. I i II em. 96.00; 3 proc. prem. inwest. serlowa I em. 99.00; II em. 100.25 — 99.50 — 100.00; dolarówka 44.75; 4 proc. konsolidacyjna (większe i po 100 zł.) 68.75; 4 i pół proc. wewn. państw. 68.25; (po 100 zł.) 68.50; 5 proc. kolejowa konwersyjna 69.00 — 69.50.
Listy zastawne: 8 proc. Tow. kredytowego przem. pol. funt. 83.00 (w proc.); 4 i pół proc. ziemskie seria V 65.00 — 64.75 — 65.00; 4 i pół proc. Pozn. ziemstwa kred. seria L 64.50; 4 i pół proc. ziemskie w Lwowie 64.00 — 64.50; 5 proc. Warszawy

77.75; 5 proc. Warszawy (1933 r.) 74.25 — 74.00 — 74.25 (po 1.000 zł.) 74.75; 5 proc. Lublina (1933 r.) 52.50; 5 proc. Łodzi (1938 r.) 65.50.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszennica jednolita 20.25 — 20.75, żyto 14.25 — 14.75, jęczmień 17.00 — 17.25, owies I st. 14.75 — 15.00, gryka 19.25 — 19.75, rzepak oz. 53.50 — 54.50, wyka 20.00 — 21.00; groch polny 23.50 — 25.50; koniczyzna b. 31.00 — 33.00, mąka pszenna gatunek I 35.00 — 38.00, gatunek II 30.00 — 31.50; żytnia gat. I 24.25 — 24.75; żytnia razowa 19.25 — 19.75; otręby pszenne grubsze 12.25 — 12.75, średnie 11.25 — 11.75; miakie 11.25 — 11.75; żytnie 9.75 — 10.50, makuchy linae 28.50 — 24.00, makuchy rzepak 15.25 — 15.75; siarc prasożone 7.50 — 8.00, siarc prasożone żytnia 4.25 — 4.75.